කළෙි ගී - 6 ශ්‍රේණිය

2 වාරය

කළෙි ගී යනු,

"ජන ක්‍රීඩා හා බැඳුණු ගැයුනු ගී" කළෙි ගී නම් වේ.ගැමියන් වසර පුරාවටම ජනක්‍රීඩා වල නිරත වන්නේ @¡නැත.ඔවුහු අවුරුදු කාලයේදී පමණක් ජන ක්‍රීඩා වල නිරත වෙති., පනා හැංගීම,කළගෙඩි සලේලම,ඔළිඳ කළේය,එලුවන් කැම,වක්ගුඩු පැනිම,පොර පොල් ගැසිම,ලී කළෙි,ඔංචිලි වාරම්,මේවර කළේය.. ආදී ලෙස කළෙි ගී දැක්විය හැකිය.

" **සමාජීය ගී"** ලෙස කළෙි ගී දැක්විය හැක.

කළෙි ගී වල ලක්ෂණ..

පද මාලාව සරලය.

නාද මාලාව සරලය.

කට වහරන් පැවතගෙන එයි.

කතුවරයකේ නොමැත.

සාමුහිකව ගීත ගායනා කරයි.

ස්වර පරාසය පටුය.

විනෝදස්වාදය උදසො ගීත ගායනා කරයි.

රිදම රටා සරල ය.

ද**ේශීය** ජන ක්‍රීඩා වල නිරත වීමනේ දරුවන් තුළ වර්ධනය වන ගුණාංග

- ඉවසීම
- ජය හා පැරදුම දකෙම බාරගැනිමට ඇති ශක්තිය ඇතිවීම
- අවනත වීමේ හැකියාව වර්ධනය වීම
- සාමුහික බව වර්ධනය
- විවේක කාලය ඵලදායි ලෙස ගතකිරීමට ඇති හැකියාව
- විනෝදස්වාදය ලැබීම.
- එකිනකොට උදව් උපකාර කිරීම
- එකිනකොට ගරු කිරීමේ හැකියාව වර්ධනය
- දරුවන් ක්‍රියාශීලි වීම
- මානසික හා කායික ශක්තිය වර්ධනය

එළුවන් කැම

සිංහල අවුරුදු කාලයේදී ගැමි පදෙසේ වල පවත්වනු ලබන ජන ක්‍රීඩාවකි.මහේ එළුවා කොටියා ලෙස සත්ව චරිත දකෙකි.එළුවකු අල්ලා ගැනිමට වෙහෙසෙන අපුරු කොටියෙකු පිළිබඳව මින් නිරුපනය වේ.සංවාද ස්වරුපයනේ කවි නිර්මාණය වී ඇත.පිරිස මගහැර කසෙේ හෝ එළුවා අල්ලා ගැනීම කොටියාගේ අරමුණ යි.ඒ සඳහා කොටියා විවිධ ඇවිටිලි බස් දොඩයි.පිරිස ඊට පිළිතුරු දමේන් එළුවා රැකගනී.

මේවැල මොකදෝ		දම්වැල
මේවැල මොකදෝ		කිරිවැල
මේවැල මොකදෝ		හිඳුවැල
මේවැල මොකදෝ		මදුවැල

II කොටස

උඩින් පනින් තල්ල	කැඩෙයි
යටින් රිගන් තිඹොල්	ඇනෙයි

III කොටස

මේ පුටු කාගේ	බණ්ඩාරේ
මේ ඇඳ කාගේ	බණ්ඩාරේ
මේ බත් කාගේ	බණ්ඩාරේ
මේ කැඳ කාගේ	බණ්ඩාරේ

IV කොටස

මේ පුටු ඉන්දෝ	-	ඉන්ට නොදෙන්දෝ
මේ ඇඳ ඉන්දෝ	-	ඉන්ට නොදෙන්දෝ
මේ බත් කන්දෝ	-	කන්ට නොදෙන්දෝ
මේ කැඳ බොන්දෝ	-	බොන්ට නොදෙන්දෝ

V කොටස

කුරුලු කූඩු කූඩු දුටින්	-	අපි දුටු කූඩුවක් නැතී
කාක් කූඩු කූඩු දුටින්	-	අපි දුටු කූඩුවක් නැතී
ගිරා කූඩු කූඩු දුටින්	-	අපි දුටු කූඩුවක් නැතී
ලේන් කූඩු කූඩු දුටින්	-	අපි දුටු කූඩුවක් නැතී

VI කොටස

ගේ ගොම ගාලා ගත් මගෙ එළුවා	-	නුඹට කොයින් දෝ මාගේ එළුවා
දරුණුව දීලා ගත් මගෙ එළුවා	-	නුඹට කොයින් දෝ මාගේ එළුවා
ඉලපත දීලා ගත් මගෙ එළුවා	-	නුඹට කොයින් දෝ මාගේ එළුවා
ඉරගල දීලා ගත් මගෙ එළුවා	-	නුඹට කොයින් දෝ මාගේ එළුවා
සඳගල දීලා ගත් මගෙ එළුවා	-	නුඹට කොයින් දෝ මාගේ එළුවා

VII කොටස

ගෝන දෙපන්තියක් ඇතී	-	අපි දුටු පන්තියක් නැතී
මුවන් දෙපන්තියක් ඇතී	-	අපි දුටු පන්තියක් නැතී
රතුළුළු දෙපන්තියක් ඇතී	-	අපි දුටු පන්තියක් නැතී
කළුළුළු දෙපන්තියක් ඇතී	-	අපි දුටු පන්තියක් නැතී

VIII කොටස

එළුවන් කණ්ඩයි මං ආවේ	-	එළුබෙටි කාපන් තුන්දීරේ
සාවුන් කණ්ඩයි මං ආවේ	-	සාබෙටි කාපන් තුන්දීරේ
ගෝනුන් කණ්ඩයි මං ආවේ	-	ඒ බෙටි කාපන් තුන්දීරේ
මුවන්ව කණ්ඩයි මං ආවේ	-	මුවබෙටි කාපන් තුන්දීරේ

IX කොටස

එළුවා කපා අපේ ගෙටයි	-	ඒ බඩවැල් තොපේ ගෙටයි
සාවා කපා අපේ ගෙටයි	-	ඒ බඩවැල් තොපේ ගෙටයි
ගෝන කපා අපේ ගෙටයි	-	ඒ බඩවැල් තොපේ ගෙටයි
මුවා කපා අපේ ගෙටයි	-	ඒ බඩවැල් තොපේ ගෙටයි

X කොටස

කොච්චි කොටන්නත් රලහමි දෙනවද	එළුවා
කොච්චර කෙටුවත් රලහමි නොදෙමුව	එළුවා
කැලේ දුවන්නත් රලහමි දෙනවද	එළුවා
කොච්චර දිව්වත් රලහමි නොදෙමුව	එළුවා
හොඳට නටන්නම් රලහමි දෙනවද	එළුවා
කොච්චර නැටුවත් රලහමි නොදෙමුව	එළුවා
මෙන්න වැන්දා රලහමි දෙනවද	එළුවා
කොච්චර වැන්දත් රලහමි නොදෙමුව	එළුවා

කලගඩේ සලේලම

කලගඩේ සලේලම බාලිකාවන්ට හා තරුණියන්ට විශේෂ වූ ජන ක්රීඩාවකි".කලගඩේ සලේලම, කලගඩේ මාලය" ලසෙ මයෙ හඳුන්වයි.පරෙ සිටම කලගඩේය සශ්රිකත්වයේ සංකේතයකි.සංස්කෘතික උත්සව

වල හා පරෙහැර වල කළගෙඩි සෙල්ලම පවත්වයි.

"දළදා පරෙහැර වල දෝලි පිටුපසින් රාජ කුමාරිකාවන් හා කුල කාන්තාවන් ගමන් ගත් කාල වලදි දෝවාල සෝවයේ යෙදි සිටින කාන්තාවන් විසින් සමේබු අහසට විසිකරමින් කළගෙඩි සෙල්ලම කළ බව "කළගෙඩි මාලයේ" සඳහන් වේ. අත්වැල් ගායනය සඳහා වනෙම තරුණියන් ඇත. කළගෙඩි සෙල්ලම ආරම්භ කිරිමට මත්තතේ දවේයන් බුදුන් අදහයි.
දපෙිල බඳෙි කරන සාමුහික ජන ක්රීඩාවකි.තානමකින් නර්තනය ආරම්භ වන අතර "ගැටබරෙය හා තාලම්පට"මේ සඳහා යෝදු ගනියි.

කලගඩේ කවි

1. යහපත් අවුරුදු කෝණ බලාලා
   පැහැපත් ආබරණින් සැරසීලා
   අරගත් කළගෙඩියක් තෝරාලා
   රඟදෙත් මෙලෙසට පිඹින ළමාලා

2. අඳිමින් සුදු සේලේ රැලි අල්ලා
   බඳිමින් යස කොණ්ඩය තෙල් ගල්ලා
   රිදී දිලෙන තෝඩුත් කන එල්ලා
   සැදී ලියෝ කළ පිඹිති සැදීලා

3. වට සේ පුන්සඳ මෙන් බබළාවී
   අතේ වළලු මෙන් සබනද දේවී
   ඇසේ අඳුන් ගා සිනහ කරාවී
   අතේ කළය ගෙන නැටුමට ඒවී

4. වටකර සිටගෙන අත් අල්ලා ගෙන
   වරලස පීරා පිටට හෙළා ගෙන
   දෑතට කුරුත් දෙකක් ගසා ගෙන
   පිඹිමින් කළයට හඬ බෙර ලා ගෙන

කළගෙඩි සෙල්ලමේ ගීත ස්වර ප්‍රස්තාරය පහත දක්වේ.

තානම	ගපප පධප	ම-- ---	මමධ පමප	ග-- මගරි
	තාඝන තනාඝ	තම්දෙ ඝඝඝ	නාඝත මිදෙනා	නාඝඝ ඝඝඝ
	රිගරි සසරි	ග-- මගරි	රි-ම ගරිග	ස-- ---
	තෙතන තනාඝ	තම්දෙ ඝඝඝ	නාඝත මිදෙනා	නාඝඝ ඝඝඝ
	ගපප පධප	ම-- ---	මමධ පමප	ග-- මගරි
	අහස ටපිඹි	නාඝඝ ඝඝඝ	එරන් කළේඝ	යාඝඝ ඝඝඝ
	රිගරි සසරි	ග-- මගරි	රි-ම ගරිග	ස-- ---
	පොළොව ටපිඹි	නාඝ ඝ ඝඝඝ	හු ඝ මි කළේඝ	යාඝඝ ඝඝඝ

රන්මසු දහසක් වටින කළේයා
නොපිඹින් නෑනෝ මගේ කළේයා

ඉහත ස්වර ප්‍රස්තාරය අනුව මෙම පාද දෙක ද ගැයේ.

මෝවර කළේය

මෝවර යනු "කර්ණාභරණය"කි.කාන්තාවන් පමණක් මමෙ ක්රීඩාවහෙි නිරත වයෙි.සාමුහිකව සිදුකරයි .සංවාද ස්වරූපයනේ ඇති මයෙින් නැතිවූ කරාඹුවක් සෝයයි.එළිමහන් ස්ථානයක සිදුකරයි.කාන්තාවන් කර්ණාභරණය පිටුපසින් සගවා ගනි.පසුව ඔවුන් දකුණු කකුලින් පගා ගනිමින් එයට පෝරකයි.ආභරණය සෝයන තැනැත්තිය ගී ගයමින් වටෝ කැරකමේන් කර්ණාභරණය සෝයයි.ගායනය අවසන් වූ පසු ඔට්ටුයි යැයි කෑගසමින් බිම ඇති ආභරණය සෝයා ගත යුතුය.ආභරණය ලබාගන්නා කනොට ජය හිමි වේ.

මෝවර කළේයේ කවි

1. කොටන පොළන කොට පොල් අඹරන කොට වල ගිය දෝ මගෙ මේවරයා
නැනෝ නුඹපල් නුඹෙ දරුවන් පල් අප දුටුවේ නැත මේවරයා
කැලේ ගොසිල්ලා දර කඩනා කල වල ගිය දෝ මගෙ මේවරයා
නැනෝ නුඹපල් නුඹෙ දරුවන් පල් අප දුටුවේ නැත මේවරයා

43

2. නැමට ගොස් එම නාන තැනේ දී වල ගිය දෝ මගෙ මේවරයා
නැනෝ නුඹපල් නුඹෙ දරුවන් පල් අප දුටුවේ නැත මේවරයා
අලවතු කන්දේ අල කොටනා දා වල ගිය දෝ මගෙ මේවරයා
නැනෝ නුඹපල් නුඹෙ දරුවන් පල් අප දුටුවේ නැත මේවරයා

මේවර කෙළියේ එන ගීතයක ගීත ස්වර ප්‍රස්තාරය පහත සඳහන් වේ.

මහතනි තිත

+නිසරිරි	රිරිගරිස	සරිසගරිස	සසසස
+සාsරස	දිසිපෙතිs	පේssරsනෙ	ලනකල
+නිසරිරි	රිරිගරිස	සරිසගරිස	ස - - -
+වලගිය	දෝsමගෙs	මේssවsර	යා s s s

මුංවතු කන්දේ මූං කඩනා දා වල ගිය දෝ මගෙ මේවරයා
නැනෝ නුඹපල් නුඹෙ දරුවන් පල් අප දුටුවේ නැත මේවරයා

ඉතිරි පාද ද ඉහත ස්වර ප්‍රස්තාරය අනුව ගැයේ.

ඔළිඳ කළෙිය

කාන්තාවන් ට විශේෂය.ගෘහස්ථ ක්‍රිඩාවකි.මේ සඳහා "ඔළිඳ **පෝරුව** හා ඔළිඳ **ඇට**" යොදු ගනි."ඔළිඳ පතෙ, ඔළිඳ **කොලොම්බුව,මුතු පෝරුව**" යන නම් වලින් මේ උපකරණය හඳුන්වයි.

ඔළිඳ ක්‍රිඩාව කිරිමට පරෙ ගබේම ගොම ගා ස්නානය කර කාන්තාවන් පුද පූජා කරයි. දපේල බඳේ ක්‍රිඩවහෙි නිරත වයෙි.
ඔළිඳ කැඩිම සඳහා භාවිත කළ "රන් කකේක,රන් කතේද ,රන් පටේටි"පූජකත්වයනේ සළකනු ලබයි.

ඔළිඳ කළෙියේ කවි

ඔලිඳ වැපුරුව ද බලකොයි නෑනෝ
එක්පෙති වෙච්ච ද බලකොයි නෑනෝ
දෙපෙතී වෙච්ච ද බලකොයි නෑනෝ
තුන්පෙති වෙච්ච ද බලකොයි නෑනෝ

රැන් ඇදිච්ච ද බලකොයි නෑනෝ
ගසට පලච්ච ද බලකොයි නෑනෝ
මල් අට ගත්ත ද බලකොයි නෑනෝ
පලු අට ගත්ත ද බලකොයි නෑනෝ

කිරිසල් වෙච්ච ද බලකොයි නෑනෝ
ඔලිඳ පැහිච්ච ද බලකොයි නෑනෝ
ඔලිඳ කඩන්නට යමු අපි නෑනෝ
ඔලිඳ කඩන්නට මොකද ගෙනෙන්නේ

රත්තරනෙන් රන් කෙක්ක ගෙනෙන්නේ
කෙක්ක කපන්නට මොකද ගෙනෙන්නේ
රත්තරනින් රන් ගිරේ ගෙනෙන්නේ
ඔලිඳ නෙළන්නට මොකද ගෙනෙන්නේ
රත්තරනින් රන් පෙට්ටි ගෙනෙන්නේ

දෙදෙනකු දෙපිළට බෙදී ඔලිඳ පෙත ළඟ තබා ගෙන ක්‍රීඩාවේ යෙදී ජය ගන්නා ආකාරය මෙම කවියෙන් මනා ව පැහැදිලි වේ.

හතේ මුලට මුල වළ කෙළපන්නේ
අතේ ඔලිඳ තොර නැතුව කෙළින්නේ
නෙතේ බැල්ම තොර නැතුව බලන්නේ
දෙන්න දෙපිල ඉඳ ඔලිඳ කෙළින්නේ

ඔලිඳ කෙළියේ ගීත කිහිපයක ගීත ස්වර ප්‍රස්තාර පහත දැක්වේ. මැදුම් තනිතිත

1	ධ්‍සස	ස්සරි	ග්--	ම්ගරිසරි-
	ඔලිඳ	තිබෙන්	නේss	ss ss ss
	ගමග	රිරිග	රිස-	- - -
	කොයිකො	යිදේs	සේss	s s s
	සප-	පධප	ම--	ගරිසරි-
	ගෙනත්	සදන්	නේss	ss ss s
	ගමග	රිරිග	රිස-	---
	කොයිකො	යිදේs	සේss	s s s

ඉතිරි පාද ඉහත ස්වර ප්‍රස්තාරය අනුව ගැයේ.

2	ස්ස-ප	ප්-ධප	ම්ම-ම	ග්-රි-
	දොඩම්ක	පාසලාs	ඇඹුල්ත	නාසලාs
	සරිගග	ගගමග	රිග-ගරි	රි---
මහ තනිතිත	නාසන්න	යනසැටි	බලන්කs	ලු s s s
	සරිග-	ගගමග	රිගගග	රිසසරි
	සේසලය	ඇඳලාs	නෙරියති	යාසලාs
	ගගගරි	රිසස-	සස-ස	ස---
	මිදුලේs	සක්මන්	කරයික	ලුs s s
	සපප-	පධනිධ	පපමම	ග-රි-
	දහසක්	දීසලාs	වළලුත	නාසලාs
	සරිග-	ගගමග	රිග-ගරි	රි---
	දැsතේs	අතලාs	බලන්කs	ලුs s s
	සරිග-	ගගමග	රිරිගරි	සසසස
	දුනුකේs	මලසේs	උළුගෙයි	ඇඳපිට
	ගගගරි	රිසසස	සසසස	ස---
	ඔලිඳකෙ	ළිනහැටි	බලන්ක	එැs s s